

УДК 159.9 (043.2)

Євгенія ЗАНУДА*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, Київ*

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ

З року в рік перед вищими навчальними закладами постає питання про успішну адаптацію їх студентів. Адже саме вона дає можливість першокурсникам запобігти стресу, втоми, тривоги, негативного емоційного стану і навіть вигорання. Завдяки адаптованості першокурсників до студенського життя налагоджуються міжособистісні відносини в групі, підвищується успішність і знижується рівень емоційного дискомфорту.

Актуальність даної теми підтверджується і кількістю вчених, які досліджували механізми адаптації: Р.Лазарус, К.Хорней, Б.Рассел, Е.Еріксон, Е.Каблер-Росс, А.Маслоу, В.Зінченко, О.Запорожець, А.Фурман та ін.

У дослідженні психологічної адаптації першокурсників нами були визначені наступні завдання: експериментально дослідити рівень психологічної адаптації майбутніх психологів до студенського життя а також вплив темпераменту на їх адаптацію.

Для вирішення поставлених завдань нами було апробовано наступні методики: методика діагностики соціально-психологічної адаптації К.Роджерса та Р.Даймонда, методика вивчення темпераменту (опитувальник Г.Айзенка), авторська методика “Я-першокурсник”.

У дослідженні взяли участь 34 першокурсника кафедри психології НУБіП, 28 з яких - жіночої статі, 6 - чоловічої.

Аналіз отриманих результатів за методикою діагностики соціально-психологічної адаптації К.Роджерса та Р.Даймонда показав домінування середнього рівня адаптації у майбутніх психологів (73,5%), високий рівень адаптації було виявлено в 26,5% студентів. Натомість низького рівню адаптації не було виявлено в жодного з студентів.

Виявлений високий показник середнього рівня адаптації можна пояснити тим, що студенти перебувають у ситуації затяжного воєнного конфлікту і загальний рівень стресу і тривожності в українців в період військового стану не дає можливості швидко адаптуватись до студенського життя.

За другою шкалою методики К.Роджерса та Р.Даймонд (прийняття себе) переважав також середній рівень (64,7%), а високий рівень прийняття себе показали 35,3% респондентів. В жодного з респондентів не було діагностовано низький рівень прийняття себе.

Домінантним показником серед опитаних першокурсників за третьою шкалою (прийняття інших) даної методики став середній рівень (73,5%), високий рівень прийняття інших охопив 23,5% респондентів, а низький - 3%.

За шкалою емоційного комфорту переважав показник середнього рівня (82,3%). Високий рівень емоційного комфорту спостерігався у 14,7% опитуваних, тоді коли низький всього у 3%.

Наступною була проаналізована шкала інтернальності, в якій у більшості респондентів нами було виявлено середній рівень (64,7%). Високий рівень за даною шкалою мали 35,3% опитуваних.

Останніми були інтерпретовані результати шкали прагнення до домінування, показники високого, середнього і низького рівня якої були 23,5%, 67,5% та 9% відповідно.

*Науковий керівник: Лариса СМОЛІНЧУК,
канд.пед.наук,доцент*

УДК 179.3:364.63(043.2)

Марія ЗАТИШНА

Національний авіаційний університет, Київ

БУЛІНГ ЯК АКТУАЛЬНА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Булінг, або систематичне та навмисне притискання та агресія, стає надзвичайно актуальною соціально-педагогічною проблемою у сучасних закладах освіти та суспільстві в цілому. Це явище може проявлятися в різних формах, таких як фізичне, вербальне, соціальне цькування та кібербулінг, завдаючи серйозних негативних наслідків для жертв булінгу, знижуючи їхню самооцінку та впливаючи на соціальну адаптацію. Водночас, це викликає необхідність активного втручання педагогічних установ, щоб виробити ефективні стратегії протидії булінгу, створюючи безпечне та підтримуюче середовище для учнів.

Актуальність теми зумовлена тим, що явище булінгу вкрай поширене в сучасних школах, однак цю проблему з різних причин замовчують, не афішують випадки знущань, її не прийнято обговорювати. З одного боку,